

01

POKYN

předsedy odboru vyhledání a záchrany Hasičů Česká republika z.s.

ze dne 1. 3. 2021,

kterým se stanovuje zkušební řád

pro pátrací kynologické týmy

ve znění doplňku z 2.11.2021

Na návrh odborné rady kynologie a na základě schválení výkonným výborem odboru vyhledání a záchrany Hasičů Česká republika z.s. (dále jen HČR)

s t a n o v í m

Čl. 1

Úvodní ustanovení

Tento pokyn slouží k prověřování **pátracích kynologických týmů**, tedy psodů se psy, kteří se připravují k nasazení v rámci pátracích a záchranných prací (dále jen „PKT“).

HČR vydává potvrzení o vykonané zkoušce PKT.

Zkouška PKT, z výjimkou zkoušek základních, je jedním z interních kvalifikačních požadavků HČR.

Na zkoušky PKT se může přihlásit kdokoli od 15 let, bez dalšího omezení věku či příslušnosti k organizaci při splnění níže uvedených podmínek.

Čl. 2

Požadavky na psovoda

Psovod nastupující ke zkoušce PKT

- musí být zdrav,
- neploletý psovod musí doložit písemný souhlas zákonného zástupce (viz přílohy),
- má platné úrazové pojištění,
- se zkoušky účastní na vlastní nebezpečí,
- se zavazuje, že po celou dobu zkoušky nebude pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek,
- psovod účastí na zkoušce dává povolení (GDPR), tedy k archivování záznamů ze zkoušky, pořizování a publikování fotografií a videozáznamů,
- před začátkem zkoušky podepíše prohlášení, ve kterém potvrzuje výše uvedené (viz Příloha).

V případě nedodržení těchto podmínek má rozhodčí právo psovoda ke zkoušce nepřipustit; psovodovi v takovém případě nevzniká na vrácení poplatku za zkoušku.

Čl. 3

Požadavky na psa

Pes nastupující ke zkoušce PKT musí splňovat

- minimální věk 15 měsíců, u zkoušky základní 12 měsíců, max. věk 10 let,
- pes musí být identifikovatelný čipem,
- pes má vystaven mezinárodní očkovací průkaz (Europas) s platným očkováním proti vzteklině, psince, parvoviroze a leptospiróze a datem odčervení či koprologického vyšetření trusu,
- perfektní zdravotní stav (pes nekulhá, nemá průjem, výtok z očí, uší apod.),
- nepřítomnost vnějších parazitů (blech),
- základní poslušnost – přivolání, ovladatelnost u nohy, dlouhodobé odložení psa a překonání překážek na povel lze doložit (výkonnostní knížkou nebo kopí certifikátu zkoušky jako je ZZO, ZOP apod. jiných organizací), nebo bude přezkoušeno na místě. V případě neúspěšného přezkoušení tým nepokračuje ve zkoušce. To neplatí, je-li zkouška organizována jako soutěž se zadáním zkoušky
- bezproblémové chování (pes nejeví známky agresivity k lidem ani ke psům, pes neprojevuje bázlivost v situacích, se kterými se může na pátracích akcích setkat); součástí každé dílčí zkoušky je přezkoušení chování u figuranta při tzv. „odbíhačce“.

Březí feny a feny 3 měsíce po porodu se nesmí zkoušek účastnit z etických důvodů.

Účast háravé feny je po dohodě. Informaci o hárání musí psovod nahlásit přihlášený na zkoušku nahlásit neprodleně. Pokud vedoucí zkoušek účast háravé feny zamítne a za něj nastoupí náhradník, vrátí psovodovi poplatek za zkoušku.

Výše uvedené je kontrolováno při přejímce psa a v průběhu celé zkoušky.

V případě nedodržení těchto podmínek nebo nejistoty o zdravotním stavu má rozhodčí právo psa ke zkoušce nepřipustit nebo zkoušku přerušit; psovodovi v takovém případě nevzniká na vrácení poplatku za zkoušku.

Čl. 4

Rozhodčí

Rozhodčího na danou zkoušku jmenuje výkonný výbor odboru SAR (dále jen VV), na návrh odborné rady kynologie (dále jen ORK).

Rozhodčímu náleží cestovní náklady, cestovné a stravné, podle platné vyhlášky MPSV ČR a pokud posuzuje pro jiný subjekt než družstvo SAR HČR náleží mu paušální odměna 500 Kč. Náklady hradí pořadatel zkoušek ze startovného.

V den zkoušky může rozhodčí posoudit maximálně 6 kynologických týmů.

Čl. 5

Vedoucí zkoušek

Vedoucího zkoušek jmenuje pořadající organizace.

Čl. 6

Organizace zkoušek

(1) Organizační provedení zkoušek stanoví rozhodčí na návrh vedoucího zkoušek. Zpravidla se jedná o 12-24 h akci (podle druhu zkoušky). Zkoušky je možno organizovat i jako vícedenní soustředění.

(2) Žadatelé o vykonání zkoušky podávají písemnou přihlášku (viz příloha) k rukám vedoucího zkoušek, nestanoví-li vedoucí zkoušek po dohodě s rozhodčím jinak. V případě velkého počtu zájemců rozhoduje o přijetí přihlášek vedoucí zkoušek. Obecně mají přednost členové HČR před nečleny.

(3) Žadatelé o vykonání zkoušky uhradí – po přijetí jejich přihlášky – pořadající organizaci poplatek 600 Kč převodem na účet do uzávěrky zkoušek.

(4) Uzávěrka písemných přihlášek ke zkoušce je 21 kalendářních dnů přede dnem konání zkoušek, nestanoví-li vedoucí zkoušek po dohodě s rozhodčím jinak.

(5) Zkouška je zahájena a ukončena společným nástupem. Přítomnost PKT je vyžadována po celou dobu zkoušky. Rozhodčí po celou dobu zkoušky PKT sleduje a v případě problematického chování psů (například kruté zacházení se psem, nezvládnutí psa v běžných situacích, které vede například ke rvačce psů) nebo psa (například agresivita, bázlivost, projevy špatného zdravotního stavu) má právo PKT z další účasti na zkoušce vyloučit.

(6) Všem PKT je na místě vystaveno potvrzení o účasti na zkoušce, ve kterém bude výsledek zkoušky (uspěl / neuspěl) a také hodnocení a sebehodnocení PKT. Úspěšným PKT je vystaveno potvrzení o vykonané zkoušce (viz Příloha č. 3).

(7) Protest může psůvod podat do konce závěrečného nástupu k rukám vedoucího zkoušek.

Čl. 7

Specializace PKT HČR

Hasiči Česká republika prostřednictvím odboru vyhledání a záchrany vyhlásují, provádějí a zadávají zkoušky pro následující specializace:

- specializace S (sutiny), (příloha č.1)
- specializace P (plošné), (příloha číslo 2.)
- specializace M (mantrailing), (příloha č.3)
- specializace T (terénní stopařská zkouška, (příloha č.3)
- specializace AS (air scenting),
- specializace C (kadaver),
- specializace W (voda)
- specializace L (laviny),
- specializace V (vyhledávání předmětů),
- specializace K (kurýr)
- specializace POB (praktická poslušnost).

Ke zkouškám každé výše uvedené specializace je / bude vydána zvláštní příloha – zkušební řád.

Příloha může být potupně doplňována.

Čl. 8

Průkaz záchranného kynologického týmu HČR z.s.

Psovodi, kteří jsou členy HČR, mohou na základě složené zkoušky a splnění dalších kvalifikačních dalších požadavků požádat o vystavení průkazu záchranného kynologického týmu HČR z.s..

K žádosti o vystavení průkazu přikládají k přihlášce fotografie psovoda a fotografie psa (ve formátu 4,5 x 3,5 cm), ideálně v elektronické podobě ve formátu .jpeg.

Tento pokyn nabývá účinnosti dnem vydání.

Čj.: ORK 01/2020

předseda odboru SAR

Hasiči Česká republika z.s.
Pavel Sudzina v. r.

Obdrží:

VV HČR – ústředí

VV odboru SAR HČR

VV družstev SAR HČR

Zástupci spolupracujících organizací a institucí na vyžádání

Příloha č. 1

k Pokynu předsedy odboru SAR HČR z.s. ze dne 1.10.2020

Způsob provedení a podrobnosti k jednotlivým druhům zkoušek

ZKUŠEBNÍ ŘÁD

zkoušky PKT ve specializaci S (sutina)

Definice pojmů a upřesnění zkušebních podmínek

Pro účely tohoto pokynu jsou definovány a dále použity následující pojmy:

1. a) **terén** – vymezená plocha, objekt, či budova, na které probíhá vyhledávání, účastníci zkoušek mohou, ale nemusí být posuzováni ve stejném terénu.
2. b) **úkryt** – místo, kde je v terénu ukrytý hledaný subjekt, úkryty lze v průběhu zkoušek měnit, ale vždy tak, aby „teplý“ úkryt zůstal otevřen,
3. c) **hledaný subjekt** – figurant, který simuluje hledanou osobu,

Prohledávání terénu a označení nalezených subjektů

Pes by měl s chutí a intenzivně a pátrat samostatně a (nebo) podle pokynů psovoda v terénu. Neměl by projevovat váhání nebo strach překonávat překážky v sutině obvyklé. Nalezené subjekty by měl označit nahlášeným způsobem. Psovod by měl dokázat podle značení psa a dalších okolností, které mohou ovlivnit práci psa, (vliv povětrnostních podmínek, skladba terénu apod.) místo upřesnit.

Pokud pes označí a psovod potvrdí jako „nález“ místo, na kterém figurant není (a není možné, aby se na to místo dostal jeho pach ve velké intenzitě), bude zkouška ukončena.

Povinné vybavení pro vstup do terénů

Psovod do sutiny vstupuje v pevné kotníkové obuvi, v oděvu s dlouhými nohavicemi a rukávy, s přilbou a rukavicemi. Člen HČR z.s. nastupuje v pracovním nebo zásahovém stejnokroji.

Pes do sutiny vstupuje tak, aby se minimalizovalo jeho případné poranění, tedy ideálně „nahý“, tj. bez postroje a obojku. Povolen je bezpečnostní obojek (při zachycení povolí) s rolničkou či světlem, popř. botičky do sutin.

Zkouška SZ – sutina základní

Cvičení se skládá z propátrání jednoho terénu za denního světla.

Charakter terénu

Sutina nebo budova.

Rozloha

Rozloha podlahových ploch maximálně 100 m²,

Hledaný subjekt

Figurant.

Počet subjektů

Počet subjektů 1.

Úkryt

V úrovni terénu, volně nebo skrytě, a nebo pod úrovní terénu (maximálně do 0,5 m s možností kontaktu psa a figuranta).

Časový limit

Časový limit je 15 minut. Rozhodčí může podle rozlohy a členitosti terénu určit zkrácený nebo prodloužený časový limit.

Hodnocení

Pro splnění zkoušky je nutno nalézt hledaný subjekt.

Při zkoušce se dále hodnotí:

1. souhra psovoda se psem a ovladatelnost psa,
2. zájem, rychlost, systematičnost, vytrvalost psa a jeho pohyb v terénu,
3. způsob a přesvědčivost označení,
4. strategie psovoda při prohledávání terénu.

Pokud psovod nahlásí falešné značení psa jako nález, nemůže být zkouška splněna.

Psovod může psa odměnit, případně požádat figuranta o odměnu. V sutině však jedině hračkou. Potravou jedině mimo sutinu.

Zkouška SA - sutina A

Cvičení se skládá z propátrání dvou terénů za denního světla.

Charakter terénu

Sutina nebo budova.

Rozloha terénů

Rozloha prohledávaných podlahových ploch obou terénů maximálně 500 m²,

Hledaný subjekt

Figuranti.

Počet subjektů

Maximální počet subjektů jsou 3.

Úkryty

Pod úrovní, nad úrovní nebo v úrovni terénu, volně nebo skrytě.

Časový limit

Časový limit na propátrání jednoho terénu je maximálně 40 minut, zkušební komise může podle rozlohy a členitosti terénu určit časový limit zkrátit.

Přestávka mezi prohledáváním prvního a druhého terénu je minimálně jedna hodina.

Hodnocení

Pro splnění zkoušky je nutno nalézt všechny hledané subjekty.

Při zkoušce se dále hodnotí:

1. souhra psovoda se psem a ovladatelnost psa,
2. zájem, rychlost, systematicčnost, vytrvalost psa a jeho pohyb v terénu,
3. způsob a přesvědčivost označení,
4. strategie psovoda při prohledávání terénu.

Pokud psovod nahlásí falešnému značení psa jako nález, nemůže být zkouška splněna.

Odměna psa pouze psovodem mimo sutinu.

Zkouška SB - sutina B

Podmínkou pro účast na SB je splnění zkoušky SA.

Cvičení se skládá z propátrání tří terénů. Jeden z nich musí být propátrán bez přítomnosti denního světla, tj. v noci nebo se musí nacházet ve sklepení apod.

Charakter terénu

Sutina nebo budova s ruchy (přítomnost lidí a techniky) a negativy (napachované oblečení, kadavery zvířat, potraviny), které simulují skutečné pátrání.

Rozloha terénů

Rozloha prohledávaných podlahových ploch obou terénů maximálně 700 m².

Hledané subjekty

Figuranti.

Počet subjektů

Maximální počet subjektů je 6.

Úkryty

Pod úrovní, nad úrovní nebo v úrovni terénu, volně nebo skrytě. Nejméně jeden z úkrytů musí být uzavřený v hloubce minimálně 2 m. Nejméně jeden z úkrytů musí prověřit samostatnost psa (tj. přístup psovoda je omezen tak, aby pes musel označit nález bez očního a slovního kontaktu s psovodem). Nejméně jeden z úkrytů musí být vyhledáván bez přítomnosti denního světla (v noci či ve sklepení).

Časový limit

Časový limit na propátrání jednoho terénu je maximálně 45 minut, rozhodčí může podle rozlohy a členitosti terénu určit zkrácený časový limit.

Přestávka mezi prohledáváním terénu je minimálně jedna hodina.

Hodnocení

Pro splnění zkoušky je nutno nalézt všechny hledané subjekty.

Při zkoušce se dále hodnotí:

1. souhra psovoda se psem a ovladatelnost psa,
2. zájem, rychlost, systematicklost, vytrvalost psa a jeho pohyb v terénu,
3. způsob a přesvědčivost označení,
4. strategie psovoda při prohledávání terénu.

Pokud psovod nahlásí falešnému značení psa jako nález, nemůže být zkouška splněna.

Odměna psa pouze psovodem mimo sutinu.

Příloha č. 2

k Pokynu předsedy odboru SAR HČR z.s. ze dne 1.10.2020

Způsob provedení a podrobnosti k jednotlivým druhům zkoušek

ZKUŠEBNÍ ŘÁD

zkoušky PKT ve specializaci P (plocha)

Definice pojmů a upřesnění zkušebních podmínek

Pro účely tohoto pokynu jsou definovány a dále použity následující pojmy:

1. a) **terén** – vymezená plocha, na které probíhá vyhledávání. Terény jsou vytyčovány v přírodních terénech, jejichž obtížná prostupnost vyžaduje nasazení pátracího psa, tedy hustý les, křoviny apod. Terény jsou vybírány s ohledem na úroveň zkoušky. Účastníci jednoho termínu zkoušek mohou, ale nemusí, být posuzováni ve stejném terénu
2. b) **úkryt** – místo, kde je v terénu ukrytý hledaný subjekt, úkryty lze v průběhu zkoušek měnit, ale vždy tak, aby měl psůvod možnost případné značení psa u „teplého“ úkrytu odhalit prohlídkou jako značení falešné,
3. c) **hledaný subjekt** – figurant, který simuluje hledanou osobu,
4. d) **značení** – způsob, kterým pes dává psůvodovi na vědomí nález. **Psůvod** při nástupu **nahlásí** rozhodčímu **způsob značení, kterým pes označuje nalezený** Značení může být aktivní (jako je štěkání u nalezeného subjektu, štěkání u psůvoda, hrabání) i pasivní (jako je značení polohou), popř. kombinované. Způsob značení není možné v průběhu zkoušky měnit. Pokud pes při vyhledávání v terénech neoznačí nahlášeným způsobem a přesto psůvod z jeho chování rozpozná, dohledá a nahlásí nález, rozhodčí má právo (nikoli však povinnost) tento nález uznat.
5. e) **výsledek zkoušky** – **uspěl / neuspěl,**

6. **f) zápis o průběhu zkoušky** – kromě výsledku zkoušky rozhodčí i psovod provede hodnocení průběhu zkoušky za pomoci hodnotící a sebehodnotící tabulky (Příloha), rozhodčí navíc může vyhotovit krátké slovní hodnocení průběhu zkoušky. Zápis provede ve třech vyhotoveních (psovod, rozhodčí, VV SAR HČR).

Chování psa u figuranta

Před zahájením prohledávání v **terénech** rozhodčí prověří **každého psa na tzv. „odbíhače“ na figuranta ležícího a zabaleného v celtě, zda**

1. figuranta označí tak, jak psovod oznámil

Pokud pes při „odbíhače“ figuranta řádně neoznačí, rozhodčí zkoušku PKT ukončí. V případně pochybnosti může rozhodčí požádat o zopakování cviku.

1. je jeho chování **u figuranta** pro figuranty bezpečné, tedy zda pes neprojevuje známky agresivity, nebo zda figuranty či jejich oblečení z neovladatelné dychtivosti nekouše, nebo nedrápe.

Optimální je bezkontaktní značení. Ojedinelé a jemné doteky lze tolerovat. Pes, který bude do figuranta intenzivně hrabat nebo mu zuby strhávat oblek, skákat po něm apod. bude vyloučen bez možnosti ve zkoušce pokračovat.

Psovod může při provádění tohoto cviku požádat o to, aby figurant při tomto cviku psa odměnil dle jeho přání. Nebo si psa odměnit sám přímo u figuranta.

Prohledávání terénu a označení nalezených subjektů

Pes by měl s chutí a intenzivně a pátrat samostatně a (nebo) podle pokynů psovoda v terénu. Neměl by projevovat váhání nebo strach překonávat překážky v sutině obvyklé. Nalezené subjekty by měl označit nahlášeným způsobem. Psovod by měl dokázat podle značení psa a

dalších okolností, které mohou ovlivnit práci psa, (vliv povětrnostních podmínek, skladba terénu apod.) místo upřesnit.

Pokud pes označí a psovod potvrdí jako „nález“ místo, na kterém figurant není (a není možné, aby se na to místo dostal jeho pach ve velké intenzitě), bude zkouška ukončena.

Povinné vybavení pro vstup do terénů

Psovod do plochy nastupuje vhodně oblečen (dlouhé nohavice a rukávy jsou podmínkou), vhodně obut a se základním vybavením pro pátrání v ploše (vysílačka, lékárnička, voda pro psa a další podle pravidel své organizace).

Psovod může využívat veškeré technické pomůcky, které vlastní a se kterými může teoreticky nastoupit do skutečného pátrání (např. GPS, osvětlení psa i psovoda při práci v noci, GPS na psa povolena, krokoměr povolen). Psovod HČR z.s. nastupuje v pracovním nebo zásahovém stejnokroji.

Pes do plochy vstupuje tak, aby se minimalizovalo jeho případné poranění

PZ- plocha základní

Cvičení se skládá z propátrání jednoho terénu za denního světla. Rozhodčí po celou dobu sleduje práci PKT.

Charakter terénu

Přírodní, hůře přehledný terén, tedy hustý les, křoviny apod.

Rozloha

Maximálně 5 000 m² (0,5 hektaru).

Hledaný subjekt

Figurant.

Počet subjektů

Maximální počet subjektů 1.

Úkryt

V úrovni terénu, volně či skrytě.

Časový limit

Časový limit jednoho cvičení je maximálně 15 minut.

Hodnocení

Pro splnění zkoušky je nutno nalézt hledaný subjekt v časovém limitu.

Při zkoušce se dále hodnotí:

- souhra psovoda se psem a ovladatelnost psa,
- zájem, rychlost, systematičnost, vytrvalost psa a jeho pohyb v terénu,
- způsob a přesvědčivost označení,
- strategie psovoda při prohledávání terénu,
- chování k figurantovi.

Dojde-li k nepřiměřenému kontaktu s figurantem, nemůže být zkouška splněna.

Psovod může psa odměnit, případně požádat figuranta o odměnu.

Zkouška PA- plocha A

Cvičení se skládá z propátrání jednoho terénu za denního světla.

Charakter terénu

Přírodní, nepřehledný terén, tedy hustý les, křoviny apod.

Rozloha

Maximálně 25 000 m² (2,5 hektarů).

Hledaný subjekt

Figurant nebo skupina figurantů.

Počet subjektů

Maximální počet subjektů jsou 3.

Úkryty

Pod úrovní, nad úrovní, v úrovni terénu, volně či skrytě (včetně možnosti v objektu), v různých polohách.

Časový limit

Časový limit jednoho cvičení je maximálně 40 minut, zkušební komise může podle povahy terénu a počasí časový limit upravit.

Hodnocení

Pro splnění zkoušky je nutno nalézt všechny hledané subjekty v časovém limitu.

Při zkoušce se dále hodnotí:

- souhra psovoda se psem a ovladatelnost psa,
- zájem, rychlost, systematičnost, vytrvalost psa a jeho pohyb v terénu,
- způsob a přesvědčivost označení,
- strategie psovoda při prohledávání terénu,
- chování psa u figurantů.

Dojde-li k nepřiměřenému kontaktu s některým figurantem, nemůže být zkouška splněna. Pokud figurant nahlásí tuto skutečnost rozhodčímu, je zkouška okamžitě ukončena.

Odměna psa pouze psovodem hračkou na místě nebo potravou minimálně 10 m od figuranta

PB – plocha B

Cvičení se skládá z propátrání dvou terénů (jeden za denního světla, druhý bez, tedy v noci). Psovod prohledává terén samostatně. Rozhodčí posuzuje na základě záznamu z GPS, nálezů, splnění časového limitu a vyjádření figurantů.

Charakter terénu

Přírodní, velmi nepřehledný terén, tedy hustý les, křoviny apod.

Rozloha terénů

Rozloha prohledávaných ploch obou terénů maximálně 50 000 m².

Hledané subjekty

Figuranti nebo jejich skupiny.

Počet subjektů

Maximální počet subjektů je 6.

Úkryty

Pod úrovní, nad úrovní, v úrovni terénu, volně či skrytě (včetně možnosti v objektu), v různých polohách.

Časový limit

Časový limit na propátrání jednoho terénu je maximálně 60 minut, zkušební komise může podle povahy terénu časový limit zkrátit. Za každého nalezeného figuranta se k časovému limitu připočítávají 3 minuty.

Přestávka mezi prvním a druhým cvičením je v rozsahu minimálně jedné hodiny. Minimálně jeden terén musí být prohledáván v noci.

Povinné vybavení

Viz obcná část ploch a navíc GPS, osvětlení pro psovoda i psa.

Hodnocení

Pro splnění zkoušky je nutno nalézt všechny hledané subjekty v časovém limitu.

Při zkoušce se dále hodnotí:

- souhra psovoda se psem a ovladatelnost psa,
- zájem, rychlost, systematičnost, vytrvalost psa a jeho pohyb v terénu,
- způsob a přesvědčivost označení,
- strategie psovoda při prohledávání terénu,
- chování psa u figurantů.

Dojde-li k nepřiměřenému kontaktu s některým figurantem, nemůže být zkouška splněna. Pokud figurant nahlásí tuto skutečnost rozhodčímu, je zkouška okamžitě ukončena.

Odměna psa pouze psovodem hračkou nebo potravou minimálně 10 m od figuranta

Příloha č. 3 ze dne 2.11.2021
k Pokynu předsedy odboru SAR HČR z.s. ze dne 1.10.2020

**ZPŮSOB PROVEDENÍ A PODROBNOSTI K JEDNOTLIVÝM DRUHŮM ZKOUŠEK
ZKUŠEBNÍ ŘÁD**

**ZKOUŠKY PKT VE SPECIALIZACE M (MANTRAILING)
A
ZKOUŠKY SPECIALIZACE T (TERÉNNÍ STOPA)**

Definice pojmů a upřesnění zkušebních podmínek

- **Pro účely tohoto pokynu jsou definovány a dále použity následující pojmy:****rozhodčí** – připravuje terén, dává instrukce kladeči a pomocníkům, hodnotí práci na startu, rozhoduje o složení či nesložení zkoušky, sám na stopu nevychází, ale jmenuje pomocného **rozhodčího, který doprovází stopaře**
- **pomocný rozhodčí** – **doprovází stopaře na stopě/trailu, ale neví, kudy kladeč šel (double blind)**
- **tým** – **psovod a pes**
- **terén** – plocha, ve které probíhá vyhledávání. Terény mohou být v přírodní nebo městské. Jsou vybírány s ohledem na úroveň zkoušky. Účastníci jednoho termínu zkoušek nejsou posuzováni ve stejném terénu.
- **stopa** – pachová stopa, kterou po sobě zanechává figurant, popř. další osoby, které se terénem řízeně pohybují,
- **negativní stopa** – pachová stopa, která v daném prostoru vůbec není, nebo tam je, ale pes ji nemůže z objektivních důvodů sledovat až ke kladeči,
- **hledaný subjekt** – figurant – kladeč, tedy osoba, která simuluje hledanou osobu, Kladeč musí být vybaven GPS, aby bylo možné doložit záznam stopy. Kladeč u sebe nesmí mít pamlsky (ani pro vlastního psa). V případě 12ti hodinové stupy na zkoušce B s sebou může mít pro sebe občerstvení, které ale musí být zabaleno tak, aby se eliminoval jeho pach.
- **pachovka** – vhodný předmět hledaného subjektu, který je použit k nasumování pachu hledaného subjektu. Pachovku si psovod může vzít s sebou.
- **značení** – způsob, kterým pes dává psovodovi na vědomí nález., kteří pracují na stopovací šňůře, konkrétní způsob značení, ale psovod by měl před započítím zkoušky oznámit, jakým způsobem pes nález označí. Nález nebo ukončení stopy (u stopy negativní) hlásí psovod na základě vyhodnocení situace.
- **falešný subjekt** – osoba, která simuluje další, tj. nehledané osoby v terénu,
- **výsledek zkoušky** – **uspěl/neuspěl**
-

**Pro tento druh zkoušky se vypouští ustanovení uvedené v č.3 odst 6 zkušebního řádu.
„základní poslušnost“**

Zápis o průběhu zkoušky – kromě výsledku zkoušky rozhodčí i psovod provede hodnocení průběhu zkoušky. Psovod nejprve vyhodnotí práci týmu (může použít vlastní GPS záznam).

Následně rozhodčí porovná GPS záznamy a vyhodnocení od psovoda. Toto vyhodnocení je přílohou zápisu o průběhu zkoušky.

Zápis je proveden ve třech vyhotoveních (psovod, rozhodčí, VV SAR HČR).

Vybavení psovoda

Psovod musí být vybaven GPS, aby bylo možné vyhodnotit práci týmu.

Odměny: Psovod může psa libovolně chválit a motivovat. Může mu dát vodu i pamlsk dle vlastního uvážení. V případě negativní stopy si může psovod po ukončení práce zorganizovat pro svého psa krátkou motivační stopu.

Zkouška MZ – základní mantrailingová zkouška

Základní zkouška z mantrailingu se skládá z jedné stopy. Pomocný rozhodčí a případný doprovod postupují za psovodem dle pokynů psovoda. Nikdo z těch, kteří jdou s psovodem, nesmí znát průběh stopy, ani pozici umístění figuranta. Psovod musí mít GPS, aby bylo možné vyhodnotit práci.

Stopa

Cizí, asi 1 hodinu stará a 300 m dlouhá. Stopa simuluje přirozenou chůzi v různorodém terénu. Není určen počet lomů. Stopa není záměrně překřížena, ale je vedena v místech, kde se pohybují jiné osoby. Pes pracuje na stopovací šňůře libovolné délky. Na vyžádání psovoda může pomocný rozhodčí povolit vypuštění psa.

Terén

Stopa je vedena tak, aby prověřila pohyb jak v přírodním, tak i v obydlém terénu. Protože začíná v zapachovaném prostředí a pes ji musí odlišit od ostatních, prokazuje tak pes zároveň i svou schopnost rozlišit správnou stopu od těch ostatních.

Hledaný subjekt

Konkrétní figurant – kladeč. Na konci stopy je kladeč v poloze pasívní, tj. sedící, ležící či stojící, ale nepohybuje se.

Před zahájením stopy dostane psovod igelitový sáček s pachovkou od kladeče a určený prostor ca 5 × 5 m, ve kterém stopa začíná.

Časový limit

Celkový časový limit pro vypracování stopy je 15 minut. Pokud pes nenajde správnou výchozí stopu do 7 minut od nasumování, bude z dalšího posuzování rozhodčím vyloučen.

Hodnocení

Pro splnění zkoušky je nutno nalézt kladeče v časovém limitu. Na konci stopy označí pes kladeče předem uvedeným způsobem.

Pokud psovod nahlásí falešné značení psa (tedy jinou osobu, kterou na stopě potkají) jako nález, nemůže být zkouška splněna.

MA – Mantrailingová zkouška stupeň A

Zkouška se skládá z jedné stopy. Pomocný rozhodčí a případný doprovod postupují za psovodem dle pokynů psovoda. Pomocný rozhodčí ani ostatní členové doprovodu nesmí znát průběh stopy, ani pozici umístění figuranta.

Podmínkou pro konání zkoušky je složení zkoušky ZM nebo jiné stopařské/mantrailingové zkoušky (o její uznání je nutné předem požádat odbor SAR).

Stopa

Cizí, minimálně cca 2 hodiny stará, 1,0 až 1,2 km dlouhá.

Stopa simuluje přirozenou chůzi v různorodém terénu. Počet lomů není předem určen. Stopa začíná v obydlené oblasti (parkoviště, ulice, dvorek) a vede frekventovanými místy, kde se pohybují chodci či cyklisté, přetíná jednu frekventovanou komunikaci a směřuje do přírodního terénu.

Terén

Obydlený a přírodní terén zaujmají v poměru cca 80:20 celkové délky stopy.

Hledaný subjekt

Před zahájením stopy dostane psovod igelitový sáček s pachovou kladeče a určený prostor ca 10 × 10 m, ve kterém stopa začíná.

Kladeč je na konci stopy v úrovni terénu po celou dobu.

Časový limit

Časový limit pro vypracování stopy je 70 minut. Pokud pes nenajde správnou výchozí stopu do 10 minut od nasumování, bude z dalšího posuzování rozhodčím vyloučen.

Hodnocení

Pro splnění zkoušky je nutno nalézt kladeče v časovém limitu.

Pokud psovod nahlásí falešné značení psa (tedy jinou osobu, kterou na stopě potkají, nebo pomocníka, který křížil stopu) jako nález, nemůže být zkouška splněna.

MB – Mantrailingová zkouška stupeň B

Zkouška se skládá ze dvou stop. Jedna z nich je negativní. Pomocný rozhodčí a případný doprovod postupují za psovodem dle pokynů psovoda. Rozhodčí ani ostatní členové doprovodu nesmí znát průběh stopy, ani pozici umístění figuranta. Pořadí, ve kterém musí být stopy realizovány, není určeno. Psovod tedy nemá informaci o tom, kterou stopou začíná.

Pauza mezi stopami je minimálně 1 hodinu, maximálně však 12 hodin.

Podmínkou pro konání zkoušky je složení zkoušky MA.

Stopa negativní

Stopa simuluje reálné nasazení stopařského týmu.

Negativní stopa se v místě, označeném jako začátek, buď vůbec nevyskytuje nebo se v místě vyskytuje, ale končí bez možnosti nalezení kladeče, protože ten prostor opustil, např. ve veřejném dopravním prostředku nebo jiným způsobem, co neumožňuje další sledování.

Pokud stopa v daném prostoru je, pak je cizí, minimálně 2 hodiny stará, a cca 500 m dlouhá.

Stopa simuluje přirozenou chůzi v různorodém terénu. Počet lomů není předem určen. Stopa začíná na frekventovaném místě (např. na parkovišti, před supermarketem nebo v rušné ulici, na rušné autobusové zastávce či na nádraží). Stopa končí tím, že kladeč 15-30 min čeká na místě ukončení stopy a následně odjíždí dopravním prostředkem.

Terén

Obydlený terén zaujímá většinu celkové délky stopy.

Hledaný subjekt

Konkrétní figurant – kladeč. Hledaný subjekt nezůstává na konci stopy, ale odjíždí. Kladeč se nesmí po položení stopy pohybovat v místě stopy ani v místě pobytu psa a psovoda.

Před zahájením stopy dostane psovod igelitový sáček s pachovkou kladeče a určený prostor ca 10 × 10 m, ve kterém stopa začíná.

Časový limit

Časový limit pro vypracování stopy je 40 minut. V případě nepřítomné stopy musí psovod do 10 minut po nasumování označit, že hledaný pach v prostoru není. V případě stopy, která se v prostoru začátku nachází, musí pes do 10 minut po nasumování po stopě vyrazit, jinak bude z dalšího hledání vyloučen.

Hodnocení

Stopa se posuzuje na základě porovnání GPS záznamu stopy kladeče a figuranta v případě, že se jedná o končící stopu. Pro splnění zkoušky je nutno oznámit místo, ve

kterém pes přestal sledovat stopu.

V případě stopy nepřítomné musí psovod práci týmu ukončit s oznámením, že hledaná osoba se v daném prostoru nenachází a ani nenacházela.

Odchylka od místa nasednutí do dopravního prostředku může být max. 50 m. Chybou ale není pokud tým pokračuje ve směru pohybu dopravního prostředku a není významné jak daleko

V případě stopy nepřítomné musí psovod práci týmu ukončit s oznámením, že hledaná osoba se v daném prostoru nenachází a ani nenacházela.

Stopa

Cizí, minimálně 12 hodin stará, asi 2–2,5 km dlouhá.

Stopa začíná na frekventovaném místě (např. na parkovišti, před supermarketem nebo v rušné ulici, na rušné autobusové zastávce či na nádraží).

Pokračuje frekventovanými místy, kde se hojně pohybují chodci či cyklisté, přetíná alespoň jednu frekventovanou komunikaci, most nebo lávku, může směřovat do přírodního terénu třeba v městském parku a končí u objektu, odkud kladeč již nevyjde, dokud zkouška neskončí.

Terén

Obydlený terén zaujímá většinu celkové délky stopy.

Hledaný subjekt

Konkrétní figurant – kladeč.

Před zahájením stopy dostane psovod igelitový sáček s pachovkou a určený prostor ca 10 × 10 m, ve kterém stopa začíná.

Kladeč je na konci stopy, která vede do objektu. V něm kladeč čeká po celou dobu od položení stopy do ukončení zkoušky, které mu oznámí rozhodčí. Nesmí ho opustit, a to ani na krátko.

Časový limit

Časový limit pro vypracování stopy je 120 minut. Pokud pes nenajde správnou výchozí stopu do 10 minut po nasumování, nemůže ve zkoušce pokračovat. Pokud označí stopu jako negativní, nemůže ve zkoušce pokračovat.

Hodnocení

Pro splnění zkoušky je označit vstup do správného objektu v časovém limitu.

Pokud psovod nahlásí falešné značení psa jako nález, nemůže být zkouška splněna.

Zkouška TZ – základní terénní stopařská zkouška

Zkouška se skládá z jedné stopy. Rozhodčí a případný doprovod postupují za psovodem dle pokynů psovoda.

Definice pojmů a upřesnění zkušebních podmínek

Stopa

Cizí, minimálně 1 hodinu stará, asi 300 m dlouhá. Stopa simuluje přirozenou chůzi v různorodém terénu. Není určen počet lomů. Stopa není záměrně překřížena, ale může být vedena v místech, kde se pohybují jiné osoby.

Terén

Stopa je vedena tak, aby prověřila pohyb jak v přírodním terénu.

Hledaný subjekt

Konkrétní figurant – kladeč.

Před zahájením stopy dostane psovod igelitový sáček s napachovaným předmětem kladeče a určený prostor ca 5 × 5 m, ve kterém stopa začíná.

Kladeč je na konci stopy v úrovni terénu po celou dobu.

Časový limit

Časový limit pro vypracování stopy je 15 minut.

Hodnocení

je nutno nalézt kladeče v časovém limitu. Na konci stopy označí pes kladeče předem uvedeným způsobem.

V případě, že pes nejeví o stopu zájem, nebo se vzdálil více než 30 metrů od stopy, bez toho, že by psovod tuto skutečnost oznámil, může být stopa ukončena rozhodčím.

Dojde-li k nepřiměřenému kontaktu s figurantem, nemůže být zkouška splněna.

TA – Terénní stopařská zkouška stupeň A

Zkouška se skládá z jedné stopy. Pomocný rozhodčí a případný doprovod postupují za psovodem dle pokynů psovoda. Nikdo z těch, kteří jdou s psovodem, nesmí znát průběh stopy, ani pozici umístění figuranta. Psovod musí mít GPS, aby bylo možné vyhodnotit práci.

Podmínkou pro konání zkoušky je složení zkoušky Z T, nebo nějaké jiné stopařské zkoušky.

Stopa

Cizí, minimálně 2 hodin stará, 1,0 až 1,2 km dlouhá.

Stopa simuluje přirozenou chůzi v různorodém terénu. Počet lomů není předem určen. Po průchodu kladeče jeden pomocník stopy jednou překříží a následně dojde na konec stopy a zaujme polohu cca 30 m od kladeče). Stopa začíná a končí v neobydlené oblasti, může procházet místy, kde se pohybují chodci či cyklisti, přetíná alespoň jednu silnici.

Terén

Přírodní terén.

Hledaný subjekt

Konkrétní figurant – kladeč.

Před zahájením stopy dostane psovod igelitový sáček s napachovaným předmětem kladeče a určený prostor ca 10 × 10 m, ve kterém stopa začíná.

Kladeč je na konci stopy v úrovni terénu po celou dobu. Kladeč musí být vybaven GPS, aby bylo možné doložit záznam stopy.

Časový limit

Časový limit pro vypracování stopy je 45 minut.

Hodnocení

Pro splnění zkoušky je nutno nalézt kladeče v časovém limitu. Na konci stopy označí pes kladeče předem uvedeným způsobem.

Pokud psovod nahlásí falešné značení psa (tedy jinou osobu, kterou na stopě potkají, nebo pomocníka, který křížil stopu) jako nález, nemůže být zkouška splněna. Zkouška nemůže být splněna, pokud se psovod odchýlí více než 150 metrů od stopy a neoznámí, že se pohybuje mimo stopu, s výjimkou vyhledání hledané osoby v přímém směru. Tato skutečnost se ověřuje porovnáním GPS záznamu stopy kladeče a figuranta. Dojde-li k nepřiměřenému kontaktu s figurantem, nemůže být zkouška splněna.

TB – Terénní stopařská zkouška stupeň B

Zkouška se skládá ze dvou stop. Pomocný rozhodčí a případný doprovod postupují za psovodem dle pokynů psovoda. Nikdo z těch, kteří jdou s psovodem, nesmí znát průběh

stopy, ani pozici umístění figuranta. Psovod musí mít GPS, aby bylo možné vyhodnotit práci. Pauza mezi stopami je 1-12 hodin.

Podmínkou pro konání zkoušky je složení zkoušky A.

Stopa 1

Cizí, 8 – 12 hodin stará, asi 1 km dlouhá.

Stopa simuluje přirozenou chůzi v různorodém terénu. Počet lomů není předem určen. Stopa začíná v neobydlené oblasti, může procházet místy, kde se pohybují chodci či cyklisti, přetíná alespoň jednu frekventovanou silnici, most nebo lávku.

Terén

Obydlený terén zaujímá většinu celkové délky stopy.

Hledaný subjekt

Konkrétní figurant – kladeč.

Před zahájením stopy dostane psovod igelitový sáček s napachovaným předmětem kladeče a určený prostor ca 10 × 10 m, ve kterém stopa začíná.

Kladeč je na konci stopy – může být v úkrytu pod, na i nad úroveň terénu (zemljanka, krmelec, chatička, posed). Kladeč se může pohybovat v blízkém okolí úkrytu. Kladeč musí být vybaven GPS, aby bylo možné doložit záznam stopy.

Časový limit

Časový limit pro vypracování stopy je 45 minut.

Hodnocení

Pro splnění zkoušky je nutno nalézt kladeče v časovém limitu. Na konci stopy označí psovod místo, kde se nachází kladeč s přesností na maximálně 30 metrů.

Pokud psovod nahlásí falešné značení psa (tedy jinou osobu) jako nález, nemůže být zkouška splněna. Zkouška nemůže být splněna, pokud se psovod odchýlí více než 150 metrů od stopy a neoznámí, že se pohybuje mimo stopu, s výjimkou vyhledání místa úkrytu hledané osoby v přímém směru. Tato skutečnost se ověřuje porovnáním GPS záznamu stopy kladeče a figuranta. Dojde-li k nepřiměřenému kontaktu s figurantem, nemůže být zkouška splněna.

Stopa 2

Cizí, minimálně 2 hodiny stará, asi 2 – 2,5 km dlouhá.

Po průchodu kladeče jeden pomocník stopu jednou překříží a následně dojde na konec stopy a zaujme polohu cca 30 m od kladeče.

Stopa začíná na málo frekventovaném místě (např. na parkovišti, lesní cesta).

Pokračuje převážně přírodním terénem, přetíná alespoň jednu frekventovanou silnici, most nebo lávku.